

Οικονομικά - Εταιρικά Νέα

Bloomberg: Παγκόσμιοι «πρωταθλητές» απόδοσης το 2017 τα ελληνικά ομόλογα

Τα ελληνικά ομόλογα αναδείχθηκαν παγκόσμιοι πρωταθλητές απόδοσης για το 2017.

Τα ελληνικά ομόλογα αναδείχθηκαν παγκόσμιοι πρωταθλητές απόδοσης για το 2017, σύμφωνα με το ετήσιο αφιέρωμα του Bloomberg, με αποδόσεις στα επίπεδα του 60%. Οι πέντε ελληνικοί τίτλοι, με λήξεις μεταξύ 2034 και 2042, έχουν με διαφορά την καλύτερη απόδοση μεταξύ των ομολόγων αναπτυγμένων αγορών, καθώς οι τιμές τους αυξήθηκαν φέτος από 59,3% έως 63,7%.

Ακόμη εάν ληφθούν υπόψη και οι αναδυόμενες αγορές, οι αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων είναι αρκετά υψηλότερες από τις αποδόσεις που κατέγραψαν τα ομόλογα του Μπελίζ και της Αργεντινής, με αποδόσεις 38,7% και 30% αντιστοίχως, που είχαν τις καλύτερες αποδόσεις στις αναδυόμενες αγορές. Οι υψηλές αποδόσεις των ελληνικών ομολόγων έρχεται σε μία χρονιά κατά την οποία τα ομόλογα των ΗΠΑ και της Ιαπωνίας είχαν αρνητικές αποδόσεις 2,4% και 2,7% αντιστοίχως.

Το ράλι των ελληνικών ομολόγων στηρίχθηκε στο επιτυχές swap των ομολόγων του PSI, στην οριστική ολοκλήρωση της τρίτης αξιολόγησης στις 22 Ιανουαρίου 2018, τις προσδοκίες για αναβάθμιση της ελληνικής οικονομίας από τους διεθνείς οίκους αξιολόγησης στους πρώτους μήνες του νέου έτους.

Στουρνάρας: Τρία βήματα για εμπέδωση της εμπιστοσύνης το 2018

«Κυρίαρχο ζήτημα τους επόμενους μήνες είναι η διεύρυνση και εμπέδωση της εμπιστοσύνης και η αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας, που θα επιτρέψει την επάνοδο στις χρηματοπιστωτικές αγορές, με διατηρήσιμους όρους, μετά τη λήξη του προγράμματος, τον Αύγουστο του 2018».

Αυτό ανέφερε μιλώντας στο Βήμα ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος Γιάννης Στουρνάρας ο οποίος υποστήριξε πως τα βήματα που θα συμβάλλουν αποτελεσματικά προς την κατεύθυνση αυτή είναι:

Πρώτον, η αδιατάρακτη συνέχιση και ολοκλήρωση του προγράμματος. «Είναι επιτακτική ανάγκη να υλοποιηθούν ομαλά και σύμφωνα με το προκαθορισμένο χρονοδιάγραμμα οι μεταρρυθμίσεις και αποκρατικοποιήσεις, να νομοθετηθούν εγκαίρως και να εφαρμοστούν τα μέτρα που συμφωνήθηκαν στην τρίτη αξιολόγηση και να γίνει επαρκής προετοιμασία για την έγκαιρη ολοκλήρωση της τέταρτης και τελευταίας αξιολόγησης, που θα σηματοδοτήσει το τέλος του προγράμματος», τόνισε. .... Συνέχεια....

Δεύτερον, η εξειδίκευση των μεσοπρόθεσμων μέτρων αναδιάρθρωσης του χρέους. Αυτό κατά τον κ. Στουρνάρα θα καταστήσει δυνατή την πρόσβαση της χώρας στις αγορές ομολόγων με βιώσιμους όρους και δευτερευόντως, θα διευκολύνει την ένταξη των ελληνικών ομολόγων στο πρόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης της ΕΚΤ.

Τρίτον, η πλήρης άρση των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων, σε συνάρτηση με τη βελτίωση των οικονομικών μεγεθών.

«Αυτά θα συμβάλουν οπωσδήποτε στην ενδυνάμωση της εμπιστοσύνης. Βαρύνουσα σημασία θα έχει, ωστόσο, να περιγραφεί με σχετική ακρίβεια το περιβάλλον μέσα στο οποίο θα κινηθεί η ελληνική οικονομία. Ειδικότερα, θα πρέπει να αποσαφηνιστούν, πρώτον, η μορφή της εποπτείας στην άσκηση της οικονομικής πολιτικής και, δεύτερον, αν θα υπάρξει και με ποιους όρους χρηματοδοτική στήριξη των εταίρων μετά την ολοκλήρωση του παρόντος προγράμματος», τόνισε ο επικεφαλής της ΤτΕ.

Handelsblatt: Χρονιά ρεκόρ το 2017 για τον ελληνικό τουρισμό

Στα νέα στοιχεία για την πορεία του ελληνικού τουρισμού τη χρονιά που πέρασε και τα οποία έδωσε στη δημοσιότητα ο Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ) αναφέρεται μερίδα του γερμανικού Τύπου, σημειώνει σε δημοσίευμα της η Deutsche Welle.

Χαρακτηριστικό είναι, όπως αναφέρει η DW, το δημοσίευμα στην ιστοσελίδα της οικονομικής εφημερίδας Handelsblatt που κάνει λόγο για «Μπουμ του ελληνικού τουρισμού», επισημαίνοντας: «Χρονιά ρεκόρ για τον ελληνικό τουρισμό: πάνω από 25 εκατομμύρια τουρίστες επισκέφτηκαν τη νοτιοευρωπαϊκή χώρα. Οι περισσότεροι επισκέπτες προήλθαν από τη Γερμανία. Οι ξενοδόχοι επωφελούνται και από τις απώλειες άλλων χωρών».

Σύμφωνα με το δημοσίευμα της γερμανικής εφημερίδας, «ο ελληνικός τουριστικός κλάδος εκτιμά ότι το 2017 σημειώθηκε ρεκόρ επισκεπτών. Κατά τους 10 πρώτους μήνες του έτους ταξίδεψαν στην Ελλάδα 25,9 εκατομμύρια τουρίστες, όπως μετέδωσε την Παρασκευή ο ελληνικός οικονομικός Τύπος επικαλούμενος τον Σύνδεσμο Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ). Για να είναι πιο εύκολη η σύγκριση: το ίδιο διάστημα το 2016 πέρασαν τις διακοπές τους στην Ελλάδα 23,5 εκατομμύρια άνθρωποι. Όπως προκύπτει, οι περισσότεροι τουρίστες προήλθαν από τη Γερμανία (περίπου 3,6 εκατομμύρια) ενώ ακολουθούν οι Βρετανοί με 2,9 εκατομμύρια».

Και τους μήνες Νοέμβριο και Δεκέμβριο τα πράγματα πήγαν καλά, είπε προς το γερμανικό πρακτορείο ειδήσεων dpa ο Δημήτρης Σκαλίδης, ξενοδόχος στο Ναύπλιο. Το καλοκαίρι, όπως σημειώνει η Handelsblatt, ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας είχε εκτιμήσει ότι ο αριθμός των τουριστών θα μπορούσε να κινηθεί φέτος στα 30 εκατομμύρια. Σύμφωνα με πρώτες εκτιμήσεις, ο αριθμός αυτός μάλλον ξεπεράστηκε, αναφέρει ο σύνδεσμος ξενοδόχων στην Αθήνα. Τόσο η ελληνική πρωτεύουσα όσο και η Θεσσαλονίκη αποτελούν πόλο έλξης τουριστών και κατά τους χειμερινούς μήνες, όπως λένε.

Telegraph: Οι Έλληνες δεν το πανηγυρίζουν ..... Αισιοδοξία ... αλλά

Επειτα από σχεδόν μία δεκαετία εξαντλητικής λιτότητας, «άγριων» περικοπών και μιζέριας για εκατομμύρια πολίτες, το 2018 μπορεί να είναι η χρονιά που η Ελλάδα θα ανακάμψει τελικά, γράφει η Telegraph. Δεν είναι όμως τόσο αισιόδοξη.

Η βρετανική εφημερίδα σημειώνει ότι οι προβλέψεις των διεθνών δανειστών και της ΤτΕ δίνουν ελπίδα, για ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας κατά 2,5% την ερχόμενη χρονιά, όπως και ότι αναμένεται η έξοδος από τα μνημόνια τον Αύγουστο. Παράλληλα επισημαίνει όμως ότι οι δύσκολες ημέρες δεν έχουν τελειώσει ακόμη για τους Έλληνες.

«Ανοίγουν οι Έλληνες ούζο και ρετσίνα για να πανηγυρίσουν; Αποτελούν παρελθόν οι πιο μαύρες ημέρες, με φτωχούς συνταξιούχους που ψάχνουν στα σκουπίδια για να βρουν κάτι να φάνε; Οχι ακριβώς», αναφέρει χαρακτηριστικά το δημοσίευμα.

Στα καλά νέα, η Telegraph επισημαίνει ότι τα τελευταία δύο χρόνια υπήρξαν εξαιρετικά καλά για τον ελληνικό τουρισμό, όπως την αύξηση των εξαγωγών και ότι κάποιες εταιρείες ξανά κάνουν προσλήψεις. Την ίδια ώρα όμως τονίζει ότι οι αναλυτές επισημαίνουν πως ακόμη κι αν επιβεβαιωθούν οι προβλέψεις για ανάπτυξη 2,5%, αυτή θα γίνει από μία πολύ χαμηλή βάση, καθώς από το 2009 το ελληνικό ΑΕΠ έχει συρρικνωθεί κατά 30%.

«Επειτα από τόσο ισχυρή συρρίκνωση της οικονομίας, ήταν αναπόφευκτο ότι θα υπάρξει μία ανάκαμψη. Όταν φτάνεις στον πάτο, ο μόνος δρόμος είναι προς τα πάνω», σχολίασε χαρακτηριστικά ο Βολφγκάνγκο Πίκολι, ειδικός επί των ελληνικών θεμάτων στην Teneo Intelligence.

Παρότι ο τουρισμός είναι αναμφισβήτητα ισχυρός- και γίνεται ακόμη περισσότερο- αυτός ο τομέας είναι μία «φούσκα» και μη αντιπροσωπευτικός της υπόλοιπης οικονομίας, επισημαίνει η Telegraph, σημειώνοντας ότι μακριά από τις βίλες και τις ταβέρνες στα νησιά, η ελληνική οικονομία έχει ακόμη πρόβλημα. Ως επιχείρημα για αυτό επισημαίνει ότι η ανεργία παραμένει η υψηλότερη στην ΕΕ, στο 22%, ενώ το ποσοστό είναι 50% για τα άτομα κάτω των 25 ετών.

«Τα ποσοστά πέφτουν, είναι αλήθεια, αλλά πολλές από τις νέες δουλειές που δημιουργούνται είναι μερικής απασχόλησης και χαμηλά αμειβόμενες, με μέσο μισθό μόλις 400 ευρώ. Οι φόροι που αυξήθηκαν ξανά και ξανά είναι τόσο υψηλοί που "σακατεύουν"», συνεχίζει η βρετανική εφημερίδα.

«Η ζωή παραμένει δύσκολη για πολλούς Έλληνες», σημειώνει η Telegraph, προσθέτοντας ότι επιχειρήσεις πασχίζουν να εξασφαλίσουν δάνεια, καθώς οι τράπεζες είναι φορτωμένες με «κόκκινα» δάνεια σε επίπεδα ρεκόρ. «Οι επιχειρήσεις πλήττονται ακόμη από "βυζαντινή" γραφειοκρατία και την αποτυχία διαδοχικών κυβερνήσεων να μεταρρυθμιστεί το δικαστικό σύστημα», επισημαίνει ακόμη, θυμίζοντας ότι σύμφωνα με την τελευταία έρευνα της Παγκόσμιας Τράπεζας για το πόσο εύκολο είναι να ανοίξουν επιχειρήσεις, η Ελλάδα είναι 67η ανάμεσα σε 190 χώρες.

«Είναι εφικτή η ανάπτυξη 2,5%; Πιθανόν ναι, αλλά η βασική ερώτηση είναι αν αυτή είναι βιώσιμη, σε ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης», επισημαίνει ο Βολφγκάνγκο Πίκολι. «Έχουν κάνει πολλές διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, αλλά κανένας δεν επικεντρώθηκε στην ανάπτυξη, αλλά στην περικοπή δαπανών, τις ιδιωτικοποιήσεις και τη μεταρρύθμιση των συντάξεων. Τόσο η κυβέρνηση όσο και η αντιπολίτευση μιλούν για το ίδιο παλιό μείγμα μείωσης φόρων, κίνητρα για τομείς όπως ο τουρισμός και την ελπίδα ότι η Ευρώπη θα παραχωρήσει περισσότερα. Η οικονομία είναι ακόμη πολύ εύθραυστη», προσθέτει.

Ακόμη κι αν το 2018 φέρει μία αβέβαιη ανάκαμψη, θα περάσει πολύ καιρός προτού οι Έλληνες ανακτήσουν το επίπεδο ζωής που απολάμβαναν πριν από την κρίση, καταλήγει το δημοσίευμα. «Οι Έλληνες δεν θα φτάσουν στο επίπεδο ευημερίας που είχαν το 2009 πριν από το 2025 ή το 2030», σχολιάζει ο Παναγιώτης Πετράκης, καθηγητής Οικονομικών του ΕΚΠΑ. «Κάθε χρόνο αισθανόμαστε λίγο καλύτερα, αλλά η ανάκαμψη θα είναι πάρα πολύ αργή. Πιστεύω ότι οι περισσότεροι Έλληνες παραμένουν αρκετά απαισιόδοξοι», προσθέτει.

Υπέροχη χρονιά για τους ισχυρούς

Το 2017 είχαμε πολλές θετικές εξελίξεις στην Ευρώπη και στον ανεπτυγμένο κόσμο. Επιτέλους, οι ρυθμοί ανάπτυξης κινήθηκαν σε επίπεδα υψηλότερα των μακροπρόθεσμων τάσεων. Παρά την ενίσχυση της απασχόλησης στις ΗΠΑ, στην Ευρωζώνη και στην Ιαπωνία, ο δομικός πληθωρισμός, εξαιρουμένων των τιμών τροφίμων και ενέργειας, παρέμεινε χαμηλός.

Υστέρησε μόνον η Βρετανία λόγω Brexit. Στις ΗΠΑ, ο δομικός πληθωρισμός εξασθένησε λόγω της πτώσης των τιμών στις υπηρεσίες κινητής τηλεφωνίας. Οι ΗΠΑ, η Ευρωζώνη, η Ιαπωνία και η Βρετανία αποτελούν τις τέσσερις ισχυρότερες οικονομίες του ανεπτυγμένου κόσμου.

Μετά τη χρηματοπιστωτική κρίση του 2007-2009 ακολούθησε μακρά περίοδος, στη διάρκεια της οποίας επιχειρήσεις και νοικοκυριά δεν επένδυναν, ούτε καταναλώναν. Το 2017 ήταν και η χρονιά κατά την οποία αποκαταστάθηκε εν μέρει η ομαλότητα μετά το ισχυρό πλήγμα που επέφεραν η κατάρρευση της Lehman Brothers και η γενικότερη χρηματοπιστωτική κρίση στην παγκόσμια οικονομία. Επίσης η ανάκαμψη επιταχύνθηκε απροσδόκητα, ξεπερνώντας τις προσδοκίες των αναλυτών.

Για πρώτη φορά έπειτα από αρκετά χρόνια, η Ευρωζώνη και η Ιαπωνία εξέπληξαν με τις θετικές επιδόσεις τους. Τα προηγούμενα χρόνια αποτελούσαν τους αδύναμους κρίκους στην ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας, με κίνδυνο να παγιδευτούν σε χαμηλούς ρυθμούς ανάπτυξης για ακόμα μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Οι οικονομίες αυτές, όμως, διέψευσαν τις απαισιόδοξες προβλέψεις που τις ήθελαν να παραμένουν επί μακρόν σε στασιμότητα. Ο λόγος είναι ότι ορισμένα μέτρα που είχαν ληφθεί τα προηγούμενα χρόνια άρχισαν να αποδίδουν καρπούς. Οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και η αποκατάσταση των δημοσιονομικών μεγεθών στην Ευρωζώνη και η αύξηση της απασχόλησης του γυναικείου πληθυσμού στην Ιαπωνία ήταν κάποιοι από τους παράγοντες που στήριζαν την ανάπτυξη αυτών των οικονομιών.

Η Βρετανία αποτελεί την εξαίρεση του κανόνα σε σύγκριση με τις υπόλοιπες ισχυρές οικονομίες του ανεπτυγμένου κόσμου. Δεν γίνεται να είναι όλα τέλεια. Δυστυχώς, όπως αναμενόταν, η Βρετανία απέδειξε ότι η λήψη επώδυνων πολιτικών αποφάσεων μπορεί να πλήξει την οικονομία. Διαπιστώθηκε, επίσης, ότι ποτέ δεν εξαλείφεται ολοκληρωτικά ο πληθωρισμός.

Η αβεβαιότητα επιβαρύνει το οικονομικό κλίμα.

Έτσι, η χώρα δεν αποτελεί τόσο ελκυστικό προορισμό για τους εργαζομένους υψηλής εξειδίκευσης από το εξωτερικό, δηλαδή τους μετανάστες με ανώτατη εκπαίδευση και προσόντα. Εντείνονται, παράλληλα, οι πληθωριστικές πιέσεις στην οικονομία. Μετά την υποχώρηση της στερλίνας λόγω του δημοψηφίσματος για το Brexit, ο δομικός πληθωρισμός στη Βρετανία εμφάνισε φέτος μεγάλη άνοδο. Το 2017, παράλληλα, εμφανίστηκε μικρή υποχώρηση των ρυθμών αύξησης στην απασχόληση και στο ΑΕΠ.

Σε ό,τι αφορά το 2018, το οικονομικό τοπίο προδιαγράφεται λίαν θετικό για τις ισχυρές οικονομίες του ανεπτυγμένου κόσμου, με μια επιφύλαξη για τη Βρετανία. Μια ιδιαίτερα αρνητική εξέλιξη θα ήταν η αύξηση του πληθωρισμού από την ενίσχυση που έχει σημειωθεί στη ζήτηση και στην κατανάλωση των οικονομιών του ανεπτυγμένου κόσμου. Κίνδυνος μεγάλης ανόδου του πληθωρισμού ελλοχεύει στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου η φορολογική μεταρρύθμιση μπορεί να δώσει νέα ώθηση στις τιμές.

* *Επικεφαλής οικονομολόγος στην Berenberg Bank.*

** *Οικονομολόγος για τη Βρετανία στην Berenberg Bank.*

*** *Οικονομολόγος για την Ευρώπη στην Berenberg Bank.*

HOLGER SCHMIEDING*, KALLUM PICKERING**, FLORIAN HENSE***

Οι αποδόσεις των μετοχών του FTSE 25 το 2017

Οι αποδόσεις των μετοχών του FTSE 25 το 2017

Μετοχή	Απόδοση %
ΑΔΜΗΕ	-8,68%
ΑΛΦΑ	-5,95%
ΑΡΑΙΓ	30,33%
ΒΙΟ	158,80%
ΓΕΚΤΕΡΝΑ	94,3
ΓΡΙΒ	20,10%
ΔΕΗ	-32,53%
ΕΕΕ	31,71%
ΕΥΔΑΠ	12,19%
ΕΛΠΕ	72,17%
ΕΤΕ	28,63%
ΕΥΡΩΒ	31,78%
ΕΧΑΕ	12,30%
ΛΑΜΔΑ	43,75%
ΜΟΗ	43,36%
ΜΠΕΛΑ	-1,06%
ΜΥΤΙΛ	48,98%
ΟΛΠ	16,54%
ΟΠΑΠ	25,00%
ΟΤΕ	28,78%
ΠΕΙΡ	-26,56%
ΣΑΡ	13,96%
ΤΙΤΚ	2,69%
ΤΕΝΕΡΓ	59,81%
ΦΦΓΚΡΠ	-1,20%
ΓΔ	24,66%
FTSE 25	19,67%
Τραπεζικός Δείκτης	4,56%